

PIRMINIŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO 12/5 ĮGYVENDINIMAS IR SKUBIOS AMBULATORINĖS PAGALBOS UŽTIKRINIMO ORGANIZAVIMAS

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIS

Iki 2024-12-31 galiojanti redakcija

- Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos nepertraukiamai **24 val. visomis dienomis** (imperatyvi PAASP pareiga)
- **Išimtis** taikoma pirminės ambulatorinės psichikos ir odontologijos priežiūros paslaugoms
- PAASP **nedarbo metu** paslaugos teikiamos **SAM nustatyta tvarka**

2025-01-01 įsigaliosianti redakcija

- Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos **12 val. per dieną 5 d. d. per savaitę** (imperatyvi PAASP pareiga)
- **Kitu** darbo dienos **laiku** ir likusiu savaitės laiku **skubios ambulatorinės paslaugos teikiamos SAM nustatyta tvarka**

12/5 DARBO ORGANIZAVIMO TVARKA (V-943)

- PAASPĮ, privalančios užtikrinti pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą po 12 valandų per dieną 5 darbo dienas per savaitę, **darbas pradedamas nuo 7 iki 8 valandos. PAASPĮ vadovas nustato** pirminių ambulatorinių paslaugų teikimo tvarką **paciento šeimos gydytojo (vaikų ligų ir vidaus ligų gydytojo) nedarbo laiku**, t.y. šeimos gydytojo paslaugų teikimą visa apimtimi 12 valandų per dieną.
 - **PAASPĮ**, kurioje šeimos gydytojų dirba **mažiau nei 3 etato darbo krūviu, gali sudaryti sutartį** dėl 12 valandų per dieną 5 darbo dienas per savaitę užtikrinimo **su toje pačioje savivaldybėje esančia kita PAASPĮ**. Tokiu atveju PAASPĮ vadovas nustato paslaugų teikimo tvarką pacientui PAASPĮ darbo ir PAASPĮ nedarbo valandomis.
 - Įstaiga privalo pacientams aiškiai matomoje vietoje **skelbti** įstaigos darbo laiką, kitos įstaigos, teikiančios pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugas, kontaktus, darbo laiką, kreipimosi tvarką, skubią ambulatorinę pagalbą teikiančią įstaigą(-as) savivaldybėje, būklės, kurioms esant teikiama skubi ambulatorinė pagalba.
- ✓ **Darbas pradedamas 7-8 val.**
 - ✓ **Užtikrinamas 12/5 paslaugų teikimas**
 - ✓ **Paciento šeimos gydytojo nedarbo metu užtikrinamas 12/5 paslaugų teikimas**
 - ✓ **Jei <3 etatai, gali būti užtikrinama bendradarbiaujant su kita PAASPĮ.**

SKUBIOS AMBULATORINĖS PAGALBOS UŽTIKRINIMAS (V-1073)

Vilniaus m. sav., Kauno m. sav., Klaipėdos m. sav., Šiaulių m. sav. ir Panevėžio m. sav. teritorijose veikiančiuose sveikatos centruose skubiai ambulatorinei pagalbai užtikrinti **steigiamas skubiosios pagalbos kabinetas(-ai)**.

Kitose nei nurodytose **savivaldybėse rekomenduojama sveikatos centruose įsteigti** skubiosios pagalbos kabinetą(-us), atsižvelgiant į dėl ūmių būklių besikreipiančių pacientų srautus savivaldybėje. Jeigu savivaldybėje nėra įsteigto skubios pagalbos kabineto, skubi ambulatorinė pagalba teikiama **toje savivaldybės teritorijoje esančiuose skubiosios pagalbos skyriuose** arba **besiribojančios savivaldybės skubiosios pagalbos kabinetuose**, jei jų nėra - **skubiosios pagalbos skyriuose**.

- ✓ 5 didžiųjų miestų SC privaloma **steigti SPK**
- ✓ Kitų sav. SC rekomenduojamas **SPK, jei nėra – skubi ambulatorinė pagalba teikiama sav. SPS arba besiribojančios sav. SPK/SPS**

INDIKACIJOS SKUBIAI AMBULATORINEI PAGALBAI TEIKTI (PER 24 VAL.)

SUAUGUSIEMS

1. Karščiavimas **> 38 °C** trunkantis **> 72 val.**;
2. Skausmas vertinamas **ne mažiau kaip 4-6 b.**, nenumalšinamas maksimaliomis medikamentų dozėmis.
3. Ūmūs/pasikartojantis vėmimas(>5 k./24 val.), viduriavimas (**>10 k./24 val.**) be sisteminės intoksikacijos požymių
4. Progresuojanti ūmi alerginė reakcija esant bėrimui ir niežuliui, be anafilaksijos požymių.
5. Gyvūnų įkandimai ir įdrėskimai, kai nereikalingas chirurginis žaizdos sutvarkymas.
6. Laikino nedarbingumo pažymėjimo išdavimas pirmą kartą, dėl ūmios būklės arba susirgusio vaiko slaugos.

VAIKAMS

1. Karščiavimas virš **37,8 °C** trunkantis ilgiau nei 24 val. nepraeinantis skiriant karščiavimą mažinančius vaistus, išskyrus kūdikius;
2. Ūmus skausmas, nepraeinantis nuo analgetikų.
3. Ūmūs/pasikartojantis vėmimas ir/ar viduriavimas, be dehidratacijos požymių.
4. Ūmi alerginė reakcija, kai pasireiškia bėrimas, tinimas, bet nėra anafilaksijos požymių;
5. Gyvūnų smulkūs įkandimai, kai nereikia chirurginės pagalbos **ir nėra poreikio pasiutligės profilaktikai.**
6. Laikino nedarbingumo pažymėjimo išdavimas pirmą kartą, dėl ūmios būklės kuri reikalauja susirgusio vaiko slaugos;

INDIKACIJOS SKUBIAI AMBULATORINEI PAGALBAI TEIKTI (PER 24 VAL.)

SUAUGUSIEMS

1. Paviršinės akių infekcinės ligos prasidėjusios prieš daugiau nei >48 val.
2. Lengvi nudegimai kai:
 - ✓ nėra cirkuliaraus nudegimo požymių,
 - ✓ nėra kvėpavimo takų nudegimo požymių,
 - ✓ nudegimas neapima veido bei kaklo,
 - ✓ nudegimas neapima tarpvietės srities,
 - ✓ nudegimas neapima sąnarių,
 - ✓ nėra didelės kinetinės energijos anamnezės.
3. Paviršiniai svetimkūniai.
4. Trauma įvykusi > 48 val. esant didėjančiam skausmui ir tinimui bei nedideli sumušimai (nereikia vaizdinių tyrimų).
5. Žaizdų perrišimas po chirurginių intervencijų, kai nereikalingas tolimesnis chirurginis žaizdos sutvarkymas.
6. Širdies ritmo sutrikimas trunkantis ilgiau nei 48 val., nevartojant kraują skystinančių vaistų, kai negalima atlikti ritmo atstatymo.

VAIKAMS

1. Paviršinės akių infekcinės ligos prasidėjusios prieš daugiau nei >48 val.
2. Lengvi nudegimai kai:
 - ✓ nėra cirkuliaraus nudegimo požymių,
 - ✓ nėra kvėpavimo takų nudegimo požymių,
 - ✓ nudegimas neapima veido bei kaklo,
 - ✓ nudegimas neapima tarpvietės srities,
 - ✓ nudegimas neapima sąnarių,
 - ✓ nėra didelės kinetinės energijos anamnezės.
3. Paviršinės žaizdos, kurios nereikalauja chirurginės intervencijos;
4. Ūmus skausmas ir diskomfortas šlapinantis (dizurija);
5. Naujai atsiradęs ir plintantis bėrimas, atsiradęs per 24 val.;
6. Erkių įsisiurbimas, kai įkandimas įvyko per pastarąsias 24 valandas, tačiau nėra jokių ankstyvųjų infekcijos požymių.

INDIKACIJOS SUAUGUSIEMS SKUBIAI AMBULATORINEI PAGALBAI TEIKTI (PER 24 VAL.)

1. **Skausmas** vertinamas ne mažiau kaip 4-6 b., nenumalšinamas maksimaliomis medikamentų dozėmis.
2. **Karščiavimas** > 38 °C trunkantis > 72 val.;
3. **Trauma įvykusi > 48 val. esant didėjančiam skausmui ir tinimui bei nedideli sumušimai (nereikia vaizdinių tyrimų).**
4. **Progresuojanti** ūmi alerginė reakcija esant bėrimui ir niežuliui, be anafilaksijos požymių.
5. **Ūmus** pykinimas, vėmimas (>5 k./24 val.), viduriavimas (>10 k./24 val.) be sisteminės intoksikacijos požymių.
6. **Gyvūnų įkandimai ir įdrėskimai, kai nereikalingas chirurginis žaizdos sutvarkymas.**
7. **Žaizdų perrišimas po chirurginių intervencijų, kai nereikalingas tolimesnis chirurginis žaizdos sutvarkymas.**
8. **Širdies ritmo sutrikimas trunkantis ilgiau nei 48 val., nevartojant kraują skystinančių vaistų, kai negalima atlikti ritmo atstatymo.**
9. **Laikino nedarbingumo pažymėjimo išdavimas pirmą kartą, dėl ūmios būklės arba susirgusio vaiko slaugos.**
10. **Paviršinės akių infekcinės ligos prasidėjusios prieš daugiau nei >48 val.**
11. Paviršiniai svetimkūniai.
12. Lengvi nudegimai kai:
 - ✓ nėra cirkuliaraus nudegimo požymių,
 - ✓ nėra kvėpavimo takų nudegimo požymių,
 - ✓ nudegimas neapima veido bei kaklo,
 - ✓ nudegimas neapima tarpvietės srities,
 - ✓ nudegimas neapima sąnarių,
 - ✓ nėra didelės kinetinės energijos anamnezės.

INDIKACIJOS VAIKAMS SKUBIAI AMBULATORINEI PAGALBAI TEIKTI (PER 24 VAL.)

1. **Karščiavimas** virš 37,8 °C trunkantis ilgiau nei 24 val. nepraeinantis skiriant karščiavimą mažinančius vaistus, išskyrus kūdikius;
2. **Naujai atsiradęs ir plintantis bėrimas, atsiradęs per 24 val.;**
3. **Ūmus** skausmas, nepraeinantis nuo analgetikų.
4. **Ūmūs/pasikartojantis vėmimas ir/ar viduriavimas, be dehidracijos požymių.**
5. **Ūmus skausmas ir diskomfortas šlapinantis (dizurija);**
6. **Ūmi alerginė reakcija, kai pasireiškia bėrimas, tinimas, bet nėra anafilaksijos požymių;**
7. **Paviršinės žaizdos, kurios nereikalauja chirurginės intervencijos;**
8. Ūmus kosulys ir balso užkimimas infekcijos metu, be kvėpavimo funkcijos nepakankamumo;
9. **Erkių įsisiurbimas, kai įkandimas įvyko per pastarąsias 24 valandas, tačiau nėra jokių ankstyvųjų infekcijos požymių.**
10. **Gyvūnų smulkūs įkandimai, kai nereikia chirurginės pagalbos ir nėra poreikio pasiutligės profilaktikai.**
11. Paviršinės akių infekcinės ligos prasidėjusios prieš daugiau nei >48 val.
12. **Laikino nedarbingumo pažymėjimo išdavimas pirmą kartą, dėl ūmios būklės kuri reikalauja susirgusio vaiko slaugos;**
13. Lengvi nudegimai kai:
 - ✓ nėra cirkuliaraus nudegimo požymių,
 - ✓ nėra kvėpavimo takų nudegimo požymių,
 - ✓ nudegimas neapima veido bei kaklo,
 - ✓ nudegimas neapima tarpvietės srities,
 - ✓ nudegimas neapima sąnarių,
 - ✓ nėra didelės kinetinės energijos anamnezės.

REIKALAVIMAI SKUBIOS PAGALBOS KABINETAMS

Turi būti pacientų laukiamasis, pacientų apžiūros ir pacientų higienos patalpos

Skubiosios medicinos pagalbos kabinete skubi ambulatorinė pagalba teikiama ne trumpiau kaip **6 val. poilsio ir švenčių dienomis**

➤ Skubiąją ambulatorinę pagalbą kabinete gali teikti :

- ✓ šeimos gydytojas,
- ✓ medicinos gydytojas,
- ✓ vidaus ligų gydytojas, vaikų ligų gydytojas arba skubios medicinos pagalbos gydytojas

Gydytojai turi dirbti kartu su bendrosios praktikos slaugytoju ir (arba) išplėstinės praktikos slaugytoju, paramedikas

SKUBIOS AMBULATORINĖS PAGALBOS PASLAUGŲ SKUBIOSIOS PAGALBOS KABINETE APMOKĖJIMO SĄLYGOS

- Apie kabineto steigimą informuojama teritorinė TLK. **TLK papildo PAASP įstaigos, kurioje steigiamas skubiosios pagalbos kabinetas, sutarties nomenklatūrą.**
- Į skubiosios pagalbos kabinetą gali kreiptis prie šios ASPĮ prisirašę ir neprisirašę asmenys.
- Atliekami Skubios medicininės pagalbos kabinete privalomi tyrimai (V-1073)

SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS KABINETE ATLIEKAMI TYRIMAI

Darbo laiku turi būti užtikrinami ir atliekami šie tyrimai:

- ✓ bendras kraujo (eritrocitų ir leukocitų kiekio, hemoglobino koncentracijos, retikulocitų kiekio, trombocitų kiekio, hematokrito vertės, eritrocitų nusėdimo greičio nustatymo, leukograma) tyrimas;
- ✓ gliukozės koncentracijos,
- ✓ C reaktyvaus baltymo koncentracijos;
- ✓ bendras šlapimo tyrimas;
- ✓ A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymas,
- ✓ greitojo SARS-CoV-2 antigeno ir gripo testas ar greitojo SARS-CoV-2 antigeno, gripo ir respiracinio sincitinio viruso (RSV) testas;
- ✓ šlapimo pasėlio tyrimas;
- ✓ akušerinio nėštumo testai.

- ✓ elektrokardiografijos tyrimas;
- ✓ akušerinis ir ginekologinis ištyrimas;
- ✓ otoskopinis ištyrimas;
- ✓ **rengenologinis ištyrimas;**
- ✓ gali būti užtikrinama echoskopija.

APMOKĖJIMAS UŽ SKUBIOSIOS PAGALBOS PASLAUGŲ TEIKIMĄ POILSIO IR NE DARBO DIENOMIS

- Už suteiktą ambulatorinę **kontaktinę** paslaugą **mokamas skatinamasis priedas** (dydis prilygintas skubiosios pagalbos I paslaugos kainai, kuri nuo 2025 m. sausio 1 d. bus 27,15 Eur.
- **Papildomai (skatinamieji priedai) mokami už šiuos tyrimus:**
 - A grupės beta hemolizinio streptokoko antigeno nustatymas;
 - greitojo SARS-CoV-2 antigeno ir gripo testo ar greitojo SARS-CoV-2 antigeno, gripo ir respiracinio sincitinio viruso (RSV) testo atlikimas;
 - šlapimo pasėlio tyrimo atlikimas.
- Rentgenologinis tyrimas apmokamas pagal patvirtintą radiologo konsultacijos (kai atliekamas radiologinis tyrimas) bazinę kainą.